

Brüsszel, 2023. december 1.
(OR. en)

16142/23

Intézményközi referenciaszám:
2023/0228(COD)

AGRI 761
AGRILEG 319
SEMENCES 111
PHYTOSAN 121
FORETS 195
CODEC 2320
IA 341

FELJEGYZÉS

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága (I. rész) / a Tanács
Biz. dok. sz.:	11503/23
Tárgy:	Javaslat – Az Európai Parlament és a Tanács rendelete az erdészeti szaporítóanyagok előállításáról és forgalmazásáról, az (EU) 2016/2031 és az (EU) 2017/625 európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról, valamint az 1999/105/EK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (az erdészeti szaporítóanyagokról szóló rendelet) – Jelentés az elért eredményekről

I. BEVEZETÉS

1. A Bizottság 2023. július 5-én két szorosan egymáshoz kapcsolódó jogalkotási javaslatot fogadott el a növényi szaporítóanyagoknak és az erdészeti szaporítóanyagoknak az Unióban történő előállítására és forgalmazására vonatkozó szabályok felülvizsgálata és aktualizálása érdekében. Ezek a javaslatok –melyeket a Tanács 2023. július 6-i ülésére nyújtottak be – az élelmiszerekkel és a biológiai sokféleséggel kapcsolatos bizottsági csomag részét képezik, amelybe a talaj egészségéről, az új génkezelési technikákról és a hulladékokról szóló keretirányelv részleges felülvizsgálatáról szóló további jogalkotási javaslatok is beletartoznak.

2. Az erdészeti szaporítóanyagokról szóló javasolt rendelet¹ az 1999/105/EK tanácsi irányelvet fogja felváltani. Az új rendelet figyelembe veszi majd az erdészet területével kapcsolatos közelmúltbeli fejleményeket, így például a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó új uniós erdőstratégiát és az erdészeti magokra és növényekre vonatkozó új OECD-rendszert. Céljai a következők:

- a jelenlegi szabályok pontosítása és korszerűsítése,
- egyenlő versenyfeltételek biztosítása a vállalkozók számára,
- az uniós ipar innovációjának és versenyképességének támogatása,
- a fenntarthatósággal és a biológiai sokféleséggel kapcsolatos, valamint az éghajlati vonatkozású kihívások leküzdéséhez való hozzájárulás,
- a tudományos és műszaki fejlődéséhez való alkalmazkodás,
- az erdők genetikai erőforrásai megőrzésének és fenntartható használatának biztosítása,
- a hatósági ellenőrzésekre és a növényegészségügyre vonatkozó jogszabályokkal való összhang javítása.

Az új rendelet hatálya alá tartoznak az erdőtelepítés, az újraerdősítés és az egyéb típusú faültetés céljára használt magok, növényi részek és növények.

3. Az Európai Parlamentben a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság a javaslat elsődleges felelőse, előadónak pedig Herbert Dorfmann (EPP, Olaszország) jelölték ki, aki 2023. november 10-én tette közzé első jelentéstervezetét. A Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszerbiztonsági Bizottság véleményt fog nyilvánítani.

¹ 11503/23 + ADD 1.

II. A TANÁCS ELŐKÉSZÍTŐ SZERVEIBEN VÉGZETT MUNKA AKTUÁLIS ÁLLÁSA

1. A Bizottság a mezőgazdasági genetikai erőforrásokkal és a mezőgazdasági innovációval foglalkozó munkacsoport (a továbbiakban: a munkacsoport) tagjainak 2023. július 6-i nem hivatalos videokonferenciáján ismertette a javaslatot és annak hatásvizsgálatát². Ezt követően 2023. július 25-én az AGRIFISH Tanács elé terjesztették a javaslatot.
2. A javaslat cikkeinek vizsgálata és részletes megvitatása 2023 szeptembere és decembere között folytatódott. A spanyol elnökség alatt a munkacsoport összesen négy ülést szentelt a javaslatnak, elsősorban az 1–17., a 30. és a 31. cikkekre, valamint a II–VII. mellékletre összpontosítva.

3. FŐBB KÉRDÉSEK ÉS AZ ELÉRT EREDMÉNYEK

A delegációk mind szóban, mind írásban számos szakmai észrevételt tettek. A delegációk mind szóban, mind írásban számos szakmai észrevételt tettek a javaslat teljes szövegével kapcsolatban. Amint fentebb említettük, a spanyol elnökség az 1–17., a 30. és a 31. cikk, valamint a II–VII. melléklet felülvizsgált szövegén dolgozott, és megpróbálta figyelembe venni ezen észrevételek többségét, azzal a céllal, hogy e cikkek tartalma részletesebb és világosabb legyen.

a) Általános megjegyzések

A delegációk általános észrevételeket nyújtottak be a javaslat egészével kapcsolatban. A javaslat fent említett fő célkitűzéseit javarészt támogatják, és öröndetesnek tartják, hogy az erdészeti szaporítóanyagok különálló jogszabály tárgyát képezik.

Azt is értéklik, hogy a hat bázis szaporítóanyagot (magforrás, állomány, magtermesztő ültetvény, testvérvonalak szülei, klón vagy klónkeverék) és az erdészeti szaporítóanyag négy kategóriáját (származásazonosított, kiválasztott, kiemelt, vizsgált) megtartották.

² 11694/23.

Nagy számú delegáció megjegyezte, hogy fontos, hogy a tagállamoknak legyen bizonyos mozgásteret nemzeti szintű döntések meghozatalára, különös tekintettel a rendelet hatálya alá vonandó fajok jegyzékére, a forgalomba hozott erdészeti szaporítóanyagok minőségére és az ellenőrzési tevékenységek megszervezésére.

Ezen túlmenően az általános észrevételek számos olyan területre rámutatnak, ahol a javasolt rendelkezések további elemzésére van szükség, nevezetesen:

– **Jogi eszköz/A Bizottság felhatalmazása**

Néhány delegáció azon a véleményen van, hogy a jogi eszköz irányelvről rendeletre történő módosítása nem tűnik kellően indokoltnak. E delegációk fenn kívánják tartani a jelenlegi rendszert, amely európai szintű egységes minimumszabályokat ír elő, és elegendő rugalmasságot biztosít a tagállamok számára ahhoz, hogy figyelembe vegyék az eltérő helyi feltételeket.

Néhány delegáció úgy véli, hogy a felhatalmazáson alapuló és végrehajtási jogi aktusok nagy száma megnehezíti az új jogszabály teljes körű értékelését, és sértheti a szubszidiaritás elvét. Meg kell majd találni a helyes egyensúlyt a szorosabb harmonizáció elérése és a nemzeti szintű követelmények figyelembevétele között.

– **Alkalmazás**

A javasolt rendeletet a hatálybalépésétől számított három év elteltével kellene majd alkalmazni. Ez a határidő azonban egyes delegációk számára túl rövidnek tűnik, mivel a rendelet számos végrehajtási jogi aktust tartalmaz, és a tagállamoknak számos nemzeti szabályt kell majd elfogadniuk. Úgy vélik továbbá, hogy a rendelet tartalmát egyelőre csak ideiglenesen lehet értékelni.

– **Adminisztratív terhek**

Néhány delegáció azon a véleményen van, hogy a javaslat eljárási vonatkozásai túlságosan összetettek, valamint hogy az eltúlozza a kiegészítő tájékoztatásra vonatkozó követelményeket és az illetékes hatóságok által megadandó engedélyek körét. A végrehajtás ezért jelentős többletet igényelne a pénzügyi és személyzeti erőforrások terén.

b) **A megvizsgált cikkekhez fűzött megjegyzések**

A delegációk különösen az alábbi észrevételeket tették:

– **Harmonizáció**

Még további indokolást igényel az, hogy milyen előnyökkel és hátrányokkal járna az erdészeti szaporítóanyagokra vonatkozó jogszabálynak a hatósági ellenőrzésekről szóló (EU) 2017/625 rendelet és a növényegészségügyről szóló (EU) 2016/2031 rendelet hatálya alá vonása: néhány delegáció attól tart, hogy az nemkívánatos következményeket idézne elő, mivel új adminisztratív terheket keletkeztetne különösen a kisvállalkozások számára.

A legtöbb delegáció üdvözli az erdészeti szaporítóanyagokra vonatkozó jogszabálynak az erdészeti magokra és növényekre vonatkozó OECD-rendszerrel való harmonizációját.

– **Nemzeti készenléti tervek**

A javaslat előírja a tagállamok számára, hogy készítsenek nemzeti készenléti tervet annak érdekében, hogy elegendő mennyiségű erdészeti szaporítóanyag álljon rendelkezésre a szélsőséges időjárási események, erdőtüzek, kártevő-invázió vagy bármely más katasztrófa által érintett területek újraerdősítéséhez. A legtöbb delegáció úgy véli, hogy e tervek elkészítésének önkéntes alapon kellene történnie, kidolgozásuk és végrehajtásuk lehetővé tétele céljából pedig pénzügyi támogatást kérnek.

– **Fogalom meghatározások**

A delegációk hangsúlyozzák, hogy számos fogalom meghatározás túl elnagyolt, ezért újra kell őket fogalmazni. Úgy vélik továbbá, hogy egyéb fogalom meghatározásokat – így például a „vállalkozó” definícióját – össze kellene hangolni ugyanezen fogalmaknak a növényegészségügyi rendeletben szereplő meghatározásával, más fogalom meghatározásokat pedig az OECD-féle megfelelőikhez kellene igazítani. A fogalom meghatározásokat egy második alkalommal is felül fogják vizsgálni a vonatkozó cikkek teljes körű vizsgálatának fényében.

– **Az erdők genetikai erőforrásai**

Számos delegáció tart attól, hogy az erdészeti szaporítóanyag bejelentési egységeken keresztüli begyűjtését szabályozó új cikkek nyílt rendszerhez vezetnének a bázis szaporítóanyagok nyilvántartásba történő bejegyzése tekintetében. Ebben az esetben a minőséget a vállalkozók egyoldalúan, tudományos érvényesség nélkül határoznák meg.

– **Engedélyezett vállalkozók és hatósági címkék**

A delegációk tisztázni kívánják ezeket a rendelkezéseket, különösen az azon ellenőrzésekre vonatkozókat, amelyek célja annak biztosítása, hogy a vállalkozók teljesítsék a hatósági címkék kiállítására való jogosultság követelményeit. A delegációk továbbá azt szeretnék, ha a vállalkozók továbbra is kiállítanák a – rendkívül informatív – szállítói okmányt, amely egyelőre kiválthatja a szállítói címkét.

– **Nem erdészeti célú előállítás**

Néhány delegáció inkább a jelenlegi rendelkezéseket kívánná fenntartani, amelyek – megfelelő címkézés és felügyelet esetén – lehetővé teszik a tagállamok számára az erdészeti szaporítóanyagok nem erdészeti célú előállítását.

– **Klónkeverékek**

A IV. mellékletben a klónkeverékekkel kapcsolatban meghatározott kritériumok megnehezítik a klónkeverékeknek a biológiai sokféleség céljaira történő forgalmazását. Néhány delegáció be kívánja vezetni annak lehetőségét, hogy az említett szaporítóanyagok előállítása származásazonosított szaporítóanyagból, vegetatív szaporítás útján történjen.

– **Természetes hibridek**

Néhány delegáció támogatja annak megfontolását, hogy a természetes hibridek, illetve a szabályozott fajok mesterséges hibridekként kerüljenek szabályozásra.

– **Az erdészeti szaporítóanyagok betakarítása és begyűjtése**

Néhány delegáció az erdészeti szaporítóanyagok betakarítása és begyűjtése tekintetében minimumkövetelmények meghatározását szorgalmazta.

– **Bizonytalan információk a jelenlegi és a jövőben várható éghajlati és ökológiai viszonyokkal kapcsolatban**

Számos delegáció hangsúlyozta, hogy rendkívül nagy szükség van arra, hogy olyan információk álljanak rendelkezésre, amelyek alapján az erdészeti szaporítóanyagokat jobban hozzá lehet igazítani a helyszíni viszonyokhoz és teljesítményük is jobban növelhető, jelenleg azonban csak az illetékes hatóságok által rendelkezésre bocsátandó ajánlások megfogalmazására van lehetőség.

4. Az elnökség azt tervezi, hogy az elkövetkező hetekben folytatja ezeket a megbeszéléseket, és dolgozni fog az elnökségi szövegen. Az elnökség 2023. december 19-én és 20-án újabb nem hivatalos videokonferenciát fog tartani a munkacsoport tagjaival azzal a céllal, hogy ismertesse az elnökség által az eddig megvizsgált cikkekre tett újraszövegezési javaslatokat³, azok tartalmának kidolgozása és pontosítása céljából.

³ ST 16296/23 (hamarosan közzétételre kerül).

5. A soron következő belga elnökség a spanyol elnökség alatt elért eredményekre építve szakértői szinten folytatni tervezi az e javaslattal kapcsolatos munkát.
 6. A fentiekre tekintettel felkérjük a Tanácsot, hogy nyugtázza a javaslat vizsgálata terén elért eredményeket, és folytasson véleménycserét.
-